

Asuminen & yhteiskunta

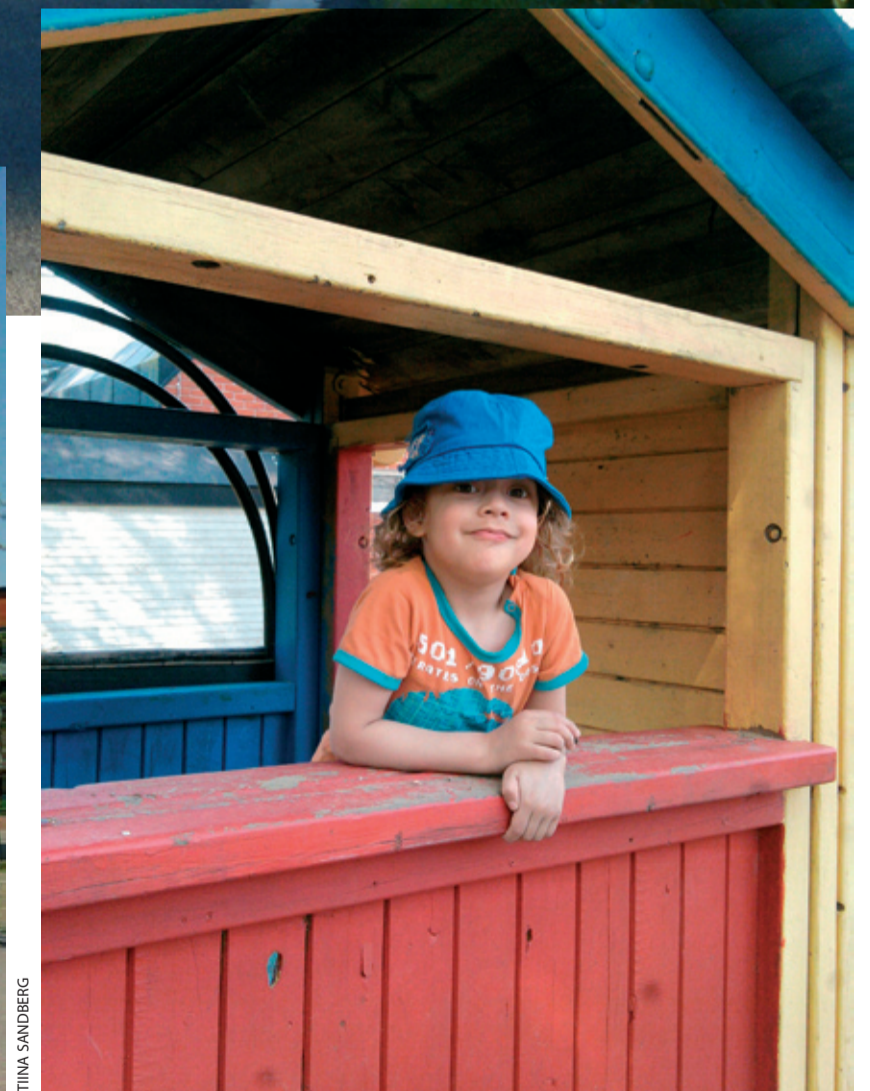
1/2011 Toukokuu

VEIKKO KOIVUSALO

TINA SANDBERG

TINA SANDBERG

*Korruptiota
asuntomarkkinoilla*
s. 3

*Ellin rooli
Suomen
asuntotuotannossa*
s. 5

*Yhteisöllinen
rakentaminen vaatii
sitoutumista*
s. 7

Asukasliitto ry

ASUKASLIITTO RY

Kasöörinkatu 3 B
00520 Helsinki
050 3391150
asukasliitto@asukasliitto.fi
www.asukasliitto.fi

Tapaamiset vain ennalta sovitustiina.

Asukasliitto on perustettu vuonna 1974. Sen jäseninä on 127 perusyhdistystä ympäri Suomea ja lisäksi noin 1000 henkilöjäsentä.

Jäsenmaksu 20 euroa/henkilöjäsen. Yhdistyksen jäsenmaksu jäsenmäärästä riippuen alkaen 25 euroa.

Puhelinneuvonta 0600-97272 (1,67 euroa/min+pvm) palvelee maanantaista perjantaihin kello 10-14.

Liitto julkaisee Asuminen & Yhteiskunta -lehteä.

Asukasliitto toimii

hyvän, kohtuuhintaisen ja terveellisen asumisen puolesta ja asukkaita palvelevan, kestävän kehityksen ratkaisut huomioivan asuinympäristön puolesta.

Asukasliitto yhdistää

asukasyhdistykset ja muut yhteisöt, vuokra-asukkaat, omistusasukkaat, osaomistusasukkaat, omakotitalo-asukkaat valtakunnallisesti vaikuttavaksi liitoksi ja verkottaa ne kansainvälisiin organisaatioihin.

Asukasliitto reagoi

Nopeasti asuntopoliittikan muutoksiin ja tuo esiin asukkaiden näkökulman. Asukasliitto osallistuu ja vaikuttaa valtakunnalliseen päätöksentekoon.

Asukasliitto seuraa

asumisen kehityssuuntia Euroopassa voidakseen edistää hyvien ja turvallisten huoneiden vaikutusten siirtymistä Suomeen.

Asukasliitto neuvoo

- vuokra-asukkaita
- asunto-yhtiön osakkaita
- asukkaiden yhdistyksiä
- asukas- ja talotoimikuntia
- asumerveysasioissa
- asumisympäristöasioissa

Asukasliitto kouluttaa

- teemapäivillä
- seminaareissa
- taloyhtiöiden koulutus- ja informaatiotapahtumissa
- asukas- ja talotoimikuntien tapaamisissa

Asukasliitto ry hallitus 2011-2012

Puheenjohtaja

Villo Pertti
p. 040 742 50 33
pvillo1@gmail.com
Porslahdentie 28 E 41
00980 Helsinki

Varapuheenjohtaja

Rantanen Tarja
p. 040 568 99 81
tarja.rantanen@hotmail.fi
Retkeilijänkatu 4 A 6
00980 Helsinki

Taloudenhoitaja

Matinlassi Erkki
p. 044 335 51 47
erkki.matinlassi@sange.fi
Orvokkikuja 8 C 52
01300 Vantaa

Hallituksen jäsenet

Anttonen Pasi
p. 045 124 58 36
pade43@hotmail.com
Porslahdentie 26 a 2
00980 Helsinki

Duncker Hans
p. 050 308 23 21
hans.duncker@luukku.com
Kaivonkatsojantie 9 G 119
00980 Helsinki

Forssen Armi
p. 050 406 07 09
owe.forssen@elisanet.fi
Riukukuja 2 B 9
00390 Helsinki

Haatainen Juha
Turku

Harjunpää Seppo
p. 040 772 16 79
seppoharjunpaa@gmail.com
Myllypurontie 22 a 207
00920 Helsinki

Hänninen Tuula
p. 041 705 69 71
tuula.hanninen@windowslive.com
Kaivonkatsojantie 3 i 128
00980 Helsinki

Kejonen Eira
p. 041 584 15 54
linnunlaulu@gmail.com
Kunnallissairaalanatie 44 f d 95
20810 Turku

Klemetti Veli-Heikki
p. 050 360 40 22
vklemett@welho.com
Oikokatu 11 B 22
00170 Helsinki

Mielonen Ansa
p. 040 411 03 11
ansa.mielonen@gmail.com
Jakomäentie 6 F c 346
00770 Helsinki

Nikula Unto
p. 040 580 62 68
unto.nikula@gmail.com
Viihikkikuja 1 B 23
01200 Vantaa

Sandberg Tiina
p. 044 549 65 15
tiina.sandberg@kolumbus.fi
Pihkatie 5 i 45
00410 Helsinki

Tasanen Jari
p. 050 377 04 28
jari.tasanen@pp.inet.fi
Adalminankatu 3 F 29
00960 Helsinki

Toukonieni Matti
p. 050 342 63 83
matti.toukonieni@pp.inet.fi
Pelttarinkatu 4 A 1
20610 Turku

Väätäinen Juha
p. 040 768 09 74
maestro@juhavaatainen.info
Alakiventie 3 E 54
00920 Helsinki

ASUKASLIITON PUHELINNEUVONTA 0600-97272 puhelun hinta on 1,67 e/min + pvm

Asumisalan neuvontaa vuokra-, omistus-, osaomistus- ja asumisoikeusasioissa. Puhelinneuvonta on jäsenille kuuluva etuoikeus normaaleilla puhelinverkkohinnoilla.

**Jäsenten oma neuvontapuhelin
p. 050 3391150.**

Yhteishallintolaki 20-vuotta

Nyt kun yhteishallintolaki on ollut toiminnassa yli 20 vuotta, ihmisen iässä ei ole tosin paljon, mutta kun katselee aikaa taaksepäin, niin asukasdemokratiassa aika on pitkä. Kun ajatellaan mitä kaikkea on tapahtunut, kuntien omistavien vuokratyhtiöiden kasvaessa ja päätöksenteon mennessä entistä kauemmaksi asukkaista, enää ei ole asunohallitusta, joka seuraisi niin sanottua vuokrakehitystä ja kotsoisi päälle ettei kohtuuttomuuksiin mennä mitä vuokrien korotukseen tulee.

Nyt vuokria peilataan markkinavuokriin, ei asukkaiden maksukykyyn. Eivätkä muutokset jääneet pelkästään tähän, myöhemmin lakkautettiin asunto-oikeudet. Voitanee kysyä ketkä tästä ovat hyötynneet ja miten se on näkynyt. Lähinnä asuntojen hintojen kilpavarusteluna.

Minulta on usein tiedusteltu näkemystä, että millaiset tiedot asukkailla on oikeuksistaan yhteishallinnosta. Sanoisin, että tietoa on aivan liian vähän. Syytäkin on monia, meitä asukkaita kuten päättäjiäkin on monenlaisia, tiedon saanti on monestikin kiinni itse toimijoista, mutta on muistettava vanha "totuus", että tieto on myös vallan väline ja se voi olla osa syy siihen, ettei sitä

kovin herkästi anneta. Asukkaista tulisikin rohkaista vaatimaan niitä tietoja, jotka heillä on lain mukaan oikeus saada asemaansa nähden.

Nähtäväksi jää milloin yhtiöt ja asukkaat ymmärtävät sen tosiasian mikä on yritystenkin menestyksen salaisuus, eli että parhaimman tuloksen saaminen edellyttää niin yhtiön kuin asukkaidenkin sitoutumista asumiseensa.

Asukasdemokratiassa huomioitavaa

Mielestäni pitäisi, jo näin reilun 20 vuoden harjoittelun jälkeen, päästä puhumaan asukkaiden vaikutusmahdollisuudesta verrattuna lakiin. Tarkoitan tällä sitä, että aina kun puhumme laista ja säännöistä puhumme minimitasosta, siis vähimmäistasosta ja mikä surullisinta monikaan asukasdemokratiassa mukana oleva ei pääse edes sitä nauttimaan.

Yhtiöiden kasvaessa ovat yhtiöt tehneet omia sovellutuksiaan (yhteishallinnosta vuokratiloissa), ja joko tietämättään tai sitten ymmärtämättömyyttään heikentäneet sitä mitä laki sanoo, ja ovat näin saaneet lisättyä asukkaille lisää keskustelu-

foorumia ilman että päätösvalta olisi lisääntynyt. Keskustelujen eri tasot ovat lisääntyneet, eli kuten olen sanonut; kuuleminen on lisääntynyt, mutta se vain ei näy päätöksen teossa.

Asumisen hinnasta, ja sen kehityksestä tulee väistämättä mieleen, että pitäisikö sittenkin palata vuokrasäännöstelyyn, koska - kuten aikaisemmin luultiin - markkinat eivät ole kyenneet hoitamaan mitä kohtuulliseen asumisen hintaan tulee. Ehkä asia pitäisi hoitaa hallinnon kautta.

PERTTI VILLO
Asukasliitonpuheenjohtaja

Korruptio jyllää asuntopolitiikassa

Maaliskuussa käytiin Vanhalla ylioppilastalolla Helsingissä tiukkaa keskustelua asuntopolitiikan kipupisteistä. Sanan säilä viuhui, eikä päättäjille juuri annettu armoa.

Asukasliittoa keskustelussa edusti puheenjohtaja **Pertti Villo** ja muina keskustelijoina olivat **Hanna Piirainen** Vailla vakinaista asuntoa ry:stä, **Eric Hälström** Asumisen hinta alas ry:stä ja **Juha Väätäinen** kertoi puolestaan Tontinvuokralaiset ry:n näkemyksiä. Keskustelun puheenjohtajan toimi **Tiina Sandberg**.

Juha Väätäinen avasi keskustelun asuntopolitiikan suurimmasta ongelmasta räväkäs-ti: "Kaavoitus on pielessä, sitä ohjaavat poliittiset intohimot ja poliittinen mielivalta määrää sen suunnan. Jos asumisasiat haluttaisiin kuntoon, mietittäisiin asukkaiden, ei poliitikkojen etuja."

"Nykytilanteessa noudatellaan läänityksiä vähän kuin aikoinaan Sherwoodin metsissä. Päättäjille on annettu rahastusvalta ja he käyttävärt sitä surutta hyväkseen. Yhteiskunta on jakautunut jyrkästi niin, että asuntosijoittajat ja rakentajat voivat ylläpitää monopolia ja määrätä hinnoittelusta", avasi puolestaan Eric Hälström. "Samat päättäjät toimivat kunnissa niin kaavoittajina kuin rakennuttajinakin, jolloin vuokralaisille jää lypsylehmän rooli. Tällä hetkellä asuntosijoitusrahastojen keskimääräinen tuotto on 12 prosenttia ja se on paljon."

Pertti Villo toi keskusteluun kysymykset rakentamisen laadusta. "Asunnot eivät enää ole

Vastavirta festivaalin asuntopolitiikkakeskustelussa ilmeet menivät välillä vakaviksi.

laadultaan sellaisia kuin ne olivat ennen. Valvonta on puutteellista ja se pahentaa entisestään ongelmia. Samaan aikaan rakennuksilla rehottaa harmaa talous, jota helpottaa alalle juurtunut tapa ketjuttaa urakat hyvinkin pitkälle."

Hanna Piirainen pitäytyi asunnottomien näkökulmassa. "Tuoloerot kärjistyvät jatkuvasti ja köyhemmille on yhä vaikeampaa kustantaa itselleen kunnollista asuntoa. Tällä hetkellä esimerkiksi Valtion asuntorahasto kannustaa vanhan asuntokannan purkamista peruskorjauksen sijaan. Sitä ei kuitenkaan kiinnosta mihin entiset asukkaat joutuvat kun heillä ei ole varaa muuttaa kova vuokraisiin uusiin asuntoihin." Piirainen oli myös huolissaan siitä, ettei yhteiskun-

tasuunnittelua huomioida riittävästi rakentamisessa.

Mihin sitten pitäisi ryhtyä?

"Helsingin tontinvuokrien korotuksissa, joiden kohtuullistamista Tontinvuokralaiset ry ajaa, tapahtui lukuista joukko erilaisia virheitä. Tällä hetkellä on useiden taloyhtiöiden kohdalla tilanne, jossa ne ovat sopimuksettomassa tilassa." Väätäinen näkee tilanteen hyvänä, koska se mahdollistaa jatkotoimet. "Tällä hetkellä ajamme valtuustoaloitetta, jossa tontinvuokrien korotukset jäädytetään 50 prosenttiin suunnitelluista ja sen jälkeen pyritään tontinvuokrien kohtuullistamiseen koko kaupungissa." Väätäisen mielestä on jo korkea aika

saada suitset mielivaltaisille poliittisille päätöksille. "Monet joutuvat nyt kokemaan suoranaista pelottelua, jotta he myöntyisivät tontinvuokrien korotuksiin. Asunnon ei kuitenkaan koskaan pitäisi olla kiskonnan väline."

Jatkuva kilpailuttaminen ja lähidemokratian heikennykset nousivat puolestaan Villon tärkeimmäksi muutoskohteeksi. "Kaupungin vuokra-asuntojen fuusio johtaa päätöksen teon karkaamiseen yhä kauemmaksi ihmisistä. Lisäksi fuusio antaa tilaa yhä suuremmille ja monikansallisemmille toimijoille, koska vain hyvin suuret toimijat voivat toimittaa fuusioyhtiölle riittävän suuria eriä palveluita ja tarvikkeita. Fuusio jyrää myös turvallisuuskäsitteitä."

Piirainen kannatti vuokrasään-

telyn palauttamissa jossain muodossa, mutta piti sitä yksinään riittämättömänä toimenä. "Lisäksi pitäisi antaa verohelpotuksia yksityisille vuokra-antajille, jotka muodostavat suuren osan kaikista vuokra-asuntojen tarjoajista." Samalla voitaisiin hänen mielestään tarkastella kriittisesti asuntopolitiikan painottumista omistusasumisen tukemiseen. "Omistusasujia tuetaan noin 12 miljardilla samaan aikaan kun vuokralaiset saavat tukea vain 1,4 miljardia. Tilanne vaatisi nopeita korjaustoimia. Vuokra-asumisen profiilia tulisi kohottaa ja luoda uusia vaihtoehtoja asumisen järjestämiseen."

Hälström nosti edellä mainittujen kohtien lisäksi esiin sosiaalisen kierron pysähtymisen. "Nykytila lukitsee vuokralaiset vuokralaisiksi. Jos henkilö ei peri pesämunaksi omistusasuntoa, on monille ainakin kasvukeskuksissa mahdotonta päästä asunnon omistajaksi. Tähän tilanteeseen voitaisiin puuttua muun muassa vuokrasääntelyllä, jota Helsingin Sanomien taannoisessa kyselyssä kannatti puolet vastaajista." Hälström piti myös merkittävänä, ettei rakennusala kiinnosta päätöksentekijä yllä miljardin pääoma, joka kertyisi jos asumisoikeusasumisesta kiinnostuneille alettaisiin rakentaa asuntoja. "Helsingissä yksistään on jonossa 10 000 ihmistä, jotka olisivat heti valmiit sijoittamaan asumisoikeusmaksun, mikäli asuntoja vain olisi tarjolla."

TIINA SANDBERG
Helsinki

Asukkaiden puolesta eduskunnassa

Uusi eduskunta aloitti toimintansa huhtikuun lopulla. Vasta valittujen kansanedustajien riveistä löytyy tuttu kasvo, Asukasliiton hallituksen jäsen **Juha Väätäinen** Helsingistä. Moni muistaa "Julma-Juhan" vuoden 1971 Helsingin yleisurheilun Euroopanmestaruuskisoista, kun Väätäinen voitti EM-kultaa sekä 5 000 että 10 000 metrin juoksussa. Sittemmin hän on tullut tunnetuksi muun muassa valmentajana, yrittäjänä ja taidemaalarina.

Nyt 69-vuotias Väätäinen nousi eduskuntaan perussuomalaisen listalta pääkaupungin vaalipiiristä. Vaaleissa eräs myös Tontinvuokralaiset ry:n puheenjohtajana toimivan Väätäisen kärkiteemoista on ollut asumisen ja elämisen kustannusten hillitseminen.

Väätäinen korostaa, että asumisen hinta on pahimpia ongelmia sekä helsinkiläisille että Helsingin kehitykselle.

- Uudet tonttivuokrien jättikorotukset jopa 10-12-kertaisiksi tekevät mahdottomiksi pyrkimykset asumiskustannusten hillitsemiseksi, manaa Väätäinen.

Asuminen on liian kallista

Pääkaupunkiseudun asumiskustannusten karkaaminen käsistä on ollut yleisessä tiedossa, mutta

WWW.JUHAVAATAINEN.INFO

Toukokuun alussa hallitussuunnitelman neuvottelut ovat vielä kesken eikä kaikkia valiokuntapaikkokajakaan ollut vahvistettu lehden painoon mennessä. Väätäinen kertoo, että tavoitteena on haakeutua sinne missä asumisen vaikuttavista asioista päätetään. Yksittäisen rivikansanedustajan näkökulmasta avainasemas-

sa ovat juuri valiokunnat, joissa päätettävien asioiden valmistelu pitkälti tapahtuu.

Asukasliitto onnittelee tuoretta kansanedustajaa ja toivottaa menestystä asukkaiden etujen ajamisessa.

www.juhavaatainen.info

Asuminen & yhteiskunta
1/2011
Päätoimittaja: Pertti Villo
Vastaava toimittaja:
Tiina Sandberg
Toimitus: Pia Laulainen
Painopaikka:
UPC-Print, Vaasa
ISSN 0789-2012

LIITY ASUKASLIITON JÄSENEKSI VAIKUTETAAN YHDESSÄ!

□ Liityn Asukasliiton henkilöjäseneksi
Jäsenmaksu 20 e vuonna 2011

Nimi: _____

Katuosoite: _____

Postinumero _____ Postitoimipaikka _____

Sähköposti: _____

Allekirjoitus: _____

Asuminen ja media

- havaintoja asuntopolitiikan murrosvuosilta ja tuoreesta asumisuutisoinnista

Toimittaja **Risto Kolasen** Asukasliiton seminaarissa Forssassa pitämän alustuksen toinen osa. Ensimmäinen osa ilmestyi Asuminen & Yhteiskunta -lehden numerossa 3-4.2010.

Myyntipuhetta, yksilökohtaloita ja skandaaleja

Jos katsoo, mitä "Asuminen ja media" tuo Googlen hakukoneesta esille, kokonaisuuden voi jakaa erilaisiin palasiin, joista laajin ryhmä ovat rakennusliikkeiden, asunnonvälittäjien ja julkisten viranomaisten asuntokauppasivut tai siitä uutisoivat verkkosivut.

Laajin asuntolehti on Almamedian Etuovi.com -sivusto, joka ilmestyy myös Lehtiyhtymän monessa julkaisussa, mm. Helsingin uutisten viikonloppunumerossa. Helsingin sanomat muutti sunnuntain Asuntosivunsa Kotisivustoksi, jossa huoneistofirmojen ilmoitusten alussa on 1,5 sivua asiaa asumisesta meillä ja ulkomailla, juristi vastaa isännöintiä ja asukaskyselyihin yms. Ote on tukevasti keskiluokkaisen, pääasiassa omistusasujan ja taloudelliselta vauraudeltaan siitä ylöspäin maailmaa. Näiden lehti-liitteiden paksuudesta lukija voi helposti päätellä talous- ja korkosuhdanteet sekä asuntokaupan heilahtelut.

Lehtien kotimaan talous- ja kaupunkisivut uutisoivat asuntojen hintoja ja vuokria aika tavalla myyjien ja vuokranantajien ehdoilla. Lähteinä ovat asuntobarometrit ja muut tilastotiedot. Tyyliin "Isojen asuntojen vuokrat lähdeissä laskuun Helsingissä" Helsingin Sanomat 11.2.2009.

"Asuntokauppa kääntyi ylösalaisin", Kauppalehti 17.3.2009 vahvistaa, että ensiasunnon ostajalla "on nyt erityisen hyvä iskun paikka", Kiinteistömaailman toimitusjohtaja **Tommi Rytkösen** tietojen perusteella keväällä 2008 70 % kaupan tekijöistä vaihtoi omistusasunnosta toiseen. Sama määrä osti nyt ensiasunnon, sijoitusasunnon tai muutti vuokralta omistusasuntoon. Syynä oli tietysti loka-marraskuun 2008 talouskriisi, kun asuntokauppa pysähtyi aika tyystin.

Kun Vantaan kaupungin ja aluerakentajien suurhanke Avi-

Tuula Hänninen, Risto Kolanen ja Yrjö Hakanen innostuivat vaihtamaan näkemyksiä asuntopolitiikasta myös seminaaritaulla.

apolis kertoo verkkosivuillaan uuden asuinalueen erinomaisuudesta mahdollisille muuttajille, yli 500 uutta vuokra-asuntoa tulossa, uutisoi Kauppalehti samaan aikaan, miten "Asuntokauppa romahti Vantaalla", uusien asuntojen kauppa on romahnut pk-seudulla helmikuusta 2010 alkaen, erityisesti lentokenttäkaupungissa kesän ja syksyn aikana. Vanhojen asuntojen kauppa jatkuu. Verkkokeskusteluvuulla ennakoidaan jo paluuta "vuosien 2006-2008 taloudelliseen supersykliin"!

Valtamedia yleensä varoittaa liiasta säännöstelystä. Iltalehden pääkirjoitus 10.6.2010 vaatii: "Asuntomarkkinoiden ylisääntely purettava". Hintoja nostaa lähes olematon kilpailu asuntorakentamisessa, kaavoittajan epäonnistuminen, maanomistajien pihtaaminen ja ylimitoitettu säännöstelyviidakkko. 16 prosentin hinnannousu vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana ed. vuoteen verrattuna kielii markkinoiden toimimattomuudesta pääkaupunki-seudulla. Kysyntä ylittää tarjonnan jatkuvasti, joten "Keski-Espoon tavanomaiset kerrostalohuoneistot viedään käsistä yli pyyntihinnan".

Iltalehti arvostelee Helsingin apulaiskaupunginjohtaja **Hannu Penttilää**, jonka mukaan taannoiset Hitas-jonot osoittivat, että

järjestelmä toimii. "Jäykkyyksien purku on aloitettava säännöstelyä leikkaamalla. Helsingin on alkajaisiksi luovuttava asuntojen hintasäännöstelystä eli Hitas-järjestelmästä". Se on kuulemma susi, lehden pääkirjoittaja perustelee **Pauli Leppäaho** (kok) lainaamatta. Myös uusien kerrostalojen keskikokovaatimukselta on luovuttava, ja EU-peräisiä säännöksiä inva-normeista pitää soveltaa "vähemmän sitovasti", Almamedia-konserniin kuuluva Iltalehti vaatii.

Pääsevät valtamediassa aina silloin tällöin esille myös vastakaiset näkökulmatkin, jos ne ovat tutkimuksissa perusteltuja. Keski-suomalainen julkaisi 16.1.2009 STT:n uutisen: Verotutkija parantaisi vuokra-asumisen asemaa.

"Suomalainen verokarhu suosii omistusasujaa ja syrjii vuokra-asumista". Tutkija **Tuukka Saarimaa** Joensuun yliopistosta uskoo, että nykytilanne voi alkaa jarruttaa jopa Suomen talouskasvua. "Omistusasumisen verottomuus on suurin asumiseen suunnattu tuki Suomessa. Siitä eniten hyötyvät suurituloiset, koska he myös todennäköisimmin omistavat asunnon."

Nykyään mediaa osin tasapainottavat uutisten rinnalla henkilöblogit. Aktivistit ja blogistit **Eric Hällström** synnyttää eniten keskustelua kahdella Iltalehden blo-

gillaan. Ensin 13.8.2010: "Sitovakanta asuntolainakorkojen vähennykseen" ja 25.10.2010: "Tuhannet tyhjät asunnot nostavat asumisen hintaa".

Toisaalta on vaihtoehtoisia asuntopoliittisia sivuja. "Epäsosiaalinen media" -blogi on neljän toimittajan yhteissivusto. Koti kaupungissa - Hem i Stan uutisoi 2009 Tontinvaltausbiileitä FST:ssä, "Ryhmärakentamista kannattaa tukea" tai "Entä jos paratiisi olisikin keskellä kaupunkia". www.hemistan.fi on kaupunkimaista kerrostaloasumista sosiaalisena ja ekologisena elämäntapana edistävä verkkosivusto, joka kerää mediassa sanottua tietoa yhteen.

Espoon vuokralaiset ry kommentoi äsken aikeita muuttaa asumistuen myöntämisperustetta siten, että tukea asumiseen saisivat jatkossa vain arava-vuokraloissa asuvat asukkaat: "Suunniteltu muutos leimaisi sekä asukkaat että heidän asuintalonsa ja -alueensa huonommaksi maineeltaan. Se myös lisäisi asuinalueiden eriarvoistumista entisestään."

Asunnottomuus - kertahuomiota lokakuun asunnottomien yönä

Asunnottomuus, etenkin pää-

kaupunkiseudulla, on pysyvä ja laaja ilmiö. Uutisen arvon se saa kerran vuodessa aina asunnottomien yön alla lokakuun 17. päivä.

Yleisradion Helsingin-toimitus uutisoi 16.10.2010 verkkosivullaan: Kaupungin asunnottomuuden vähentämiseen tähtäävä rakennusohjelma on hyvällä mallilla ja eri puolille Helsinkiä kaavailut noin 750 tukiasuntoa näyttävät toteutuvan aikataulussaan.

"Kuumiakin perunoita on olemassa. Esimerkiksi Taka-Töölössä sijaitsevaan Ruusulankatu 10:een suunnitellut asunnottomien asunnot ovat kohdanneet kovaa vastustusta naapurustossa. Ympäristön taloyhtiöt luultavasti valittavat hallinto-oikeuteen asti Helsingin kaupungin ja Sininauhasäätiön majoituskaavailuista. Vastustuksesta huolimatta asunnottomuuden rankka karsiminen on hyvällä mallilla pääkaupungissa. Tottakai tällaisissa suurissa hankkeissa voi tapahtua viivästymisiä, joihin täytyy varautua, mutta nyt edetään tavoitteen mukaisesti", sanoo Helsingin sosiaaliviraston projektipäällikkö **Seppo Saine**.

Helsingin kaupunginosayhdistykset ry teki syyskuussa kyselyn, jossa kerättiin helsinkiläisten mielipiteitä asuntoloista ja tuetusta asumisesta. Kyselyyn vastasi yli 250 helsinkiläistä yli 60 kaupunginosasta. Kyselyyn vastanneet suhtautuvat myönteisesti asuntoloihin ja tuettuun asumiseen. "Vähiten naapuriin halutaan päihdeongelmaisten asuntolaa tai maahanmuuttajien tukikeskusta.

Meillä ei ollut kummempin odotuksia, vaan lähdimme avoimin mielin kysymään ihmisiltä mielipiteitä. Tämä kysely oli meidän näkökulmasta myönteinen, koska mediassa aina nousevat ne tapaukset, joissa asukkaat vastustavat asuntoloita. Tämä kysely osoittaa, että nämä ovat kuitenkin poikkeustapauksia", sanoo Helsingin kaupunginosayhdistykset ry:n toiminnanjohtaja **Pirjo Tulikukka**.

Yksilön kohtalo keskiössä

Monesti asumista koskeva mediauutisointi lähtee satunnaisesta

Liimaa tähän postimerkki

ASUKASLIITTO ry
Kasöörinkatu 3 B
00520 HELSINKI

Asuntopolitiikkaa valtuusto

"Suomi jakautuu perustuslakimme mukaan kuntiin, joiden hallinnon perustua asukkaiden itsehallintoon. Kuntien- ja kaupunkien valtuustojen tulee vastata taloudesta ja toiminnasta, ei suinkaan mahdollisimman suuresta voitosta!" Aloitti SKP:n ja Helsingin kielten helsinkiläinen kaupunginvaltuutettu, **Yrjö Hakanen**.

Valtuustoilla on Hakasen mukaan käytettävissään suuri joukko erilaisia keinoja, joilla ne voivat vaikuttaa asumisen hintaan. "Voidaan päättää siitä, miten paljon ja minne kaavoitetaan uusia tontteja, myydäänkö ne vai vuokrataan, millaista yhdyskuntarakennetta tavoitellaan ja miten

palvelut sijoitetaan ja mitoitetaan eri puolille."

Kunnilla on merkittävä rooli vuokra-asuntomarkkinoilla. Ne omistavat yhteensä noin 300 000 vuokra-asuntoa ja ovat ylivoimaisesti suurin vuokra-asuntojen omistaja Suomessa. "Nykyinen elämän meno vaatisi vuokra-asuntojen määrän kasvattamista, jotta asumisen järjestäminen olisi nykyistä joustavampaa. Työn ja muiden syiden perässä liikkuville ihmisille tulisi voida tarjota helppo ja edullinen asumisratkaisu.

Monet kunnat näkevät vuokra-asuntojen ylläpidon kalliina, mutta käytännössä asukkaat yleensä maksavat niin asuntokannan yl-

Peruspalvelut vaakalaudalla

yksilöstä, hyvän tai huonon kohtalon omaavasta.

"Nöyrä nainen saa asunnon", Taloussanomien 15.6.2010 kertoo verkko-lehdessään vuokranantajan tavasta tarjota asuntoa vuokralle opiskelijanaiselle. Joskus haussa on ollut "hyväkroppainen" nainen, mikä viittaisi siihen, että vuokra pitäisi maksaa luonnossa. Kun näitä ilmiäntää, ilmoitus yleensä häviää verkosta.

Tai asunnottomien yön alla kaksi vuotta asunnottomana ollut mies kävi Ylen Aamutv:n vieraina 17.10.2010. Näkökulma on ok, koska yhteiskunnallinen ongelma saa ihmisen kasvot.

"Vantaalainen **Harri Halko** on majoittunut asuntoloissa kaksi vuotta. Oma vuokra-asunto ei kaupungilta kuulu huolimatta siitä, että Halko on raitis, työssäkäyvä isä, jonka luottotiedotkin ovat kunnossa".

Sitten on toisenlaisia yksilökohtaloita. "Oudon halpa vuokra-asunto kansanedustajalla"

Uusisuomi julkaisi 24.6.2009 uutisen vaalirahakohun keskellä. Kuntien eläkevakuutuksen asunnoissa asui neljä istuvaa kansanedustajaa. Liikenneministeri **Anu Vehviläinen** (kesk.), **Hannes Manninen**, (kesk.) **Mirja Vehkaperä** (kesk.) sekä sisäministeri **Anne Holmlund** (kok.) ovat kaikki vuokranneet Helsingin asuntonsa Kevalta.

"Kansanedustajat asuvat asunnoissaan normaalein ehdoin ja markkinahinnoin, paitsi **Hannes Manninen**. Hän maksaa Tikkurilan 42 neliön kaksioasta selvästi alle markkinahinnan, eli 412,39 euroa kuussa. Syy alhaiseen vuokraan saattaa olla siinä, että Mannisen vuokrasopimus on 14 vuoden takaa", uutinen kertoo.

Näiden uutisointien varjossa tavallisen vuokra-asujan tavalliset arkihuolet jäävät usein pimentoon.

Draama myy paremmin myös asumista käsittelevässä mediassa.

"Viime lamasta alkanut sääntäminen ja tehostaminen on jatkunut koko 2000-luvun, eikä se näytä hidastumisen merkkejä. 2011 palvelut uhkaavat joutua yhä enemmän taloudellisten näkökohtien vietäviksi kun väestöväestöstä siirrytään terveyskeskusten vapaaseen valintaan ja "terveysasemamarkkinoille" syntyy uutta kysyntää", aloitti Helsingin kaupungin sosiaalipäivystyksen päällikkö **Olli Salin**.

Salin ei usko kilpailutuksen johtavan parempiin palveluihin. "Meillä Helsingin Vallilassa on palvelu pelannut terveysasemalla ja aina on päässyt lääkäriin kahdesa päivässä. Helsingin kaupunginjohtajan, **Jussi Pajusen**, mielestä tehokkaampaa olisi perustaa niin sanottuja terveystuloskeja. Niissä potilas voisi palvelulla itse itseään. Lisäksi palvelut mitoitettaisiin 50 000 asukkaan asiakasryhmille ja lopulta Helsingissä ja Vantaalla olisi vain kymmenen suurta terveysasemaa."

Salin on ollut mukana puolustamassa paikallisia

Olli Salin on perehtynyt alueellisten palveluiden tarpeeseen.

palveluita. Peli seis!- verkoston mukana hän oli laatimassa vastinetta Pajusen esittelemään mitattavaan leikkauslistaan. Verkosto laati Euroopan kestävästä kehi-

tyksen kriteereitä hyväksi käyttäen kartan, josta käy ilmi, että supistamisen sijaan Helsingin palveluverkosto kaipaisi välitöntä tihentämistä. "Peruspalveluita

tulee kehittää ja niiden riittävyys on varmistettava. Pajunen voisi palata takaisin Alepaan!"

Valtion asuntorahasto asumisen kehittäjänä

Kuudenkymmen vuoden aikana ARA on osallistunut 1 000 000 uuden asunnon rahoitukseen ja rakentamiseen. Vuokra-asuntoja niistä on 450 000. Viime vuosina asuntorahaston rooli on kuitenkin hiljalleen pienentynyt.

ARA:n ylijohdaja **Hannu Rossilahti** asetti suuria odotuksia uudelle hallitukselle. "Pienituloisille suunnatuista asunnoista on pulaa, erityisasumiseen pitäisi panostaa huomattavasti enemmän ja vuokra-asuntotuotannon takauslainnojen käytännöt täytyy linjata", luetteli Rossilahti.

Uusina haasteina Rossilahti näki muun muassa riittävän vuokra-asuntotuotannon varmistamisen, maankäytön ja asumisen yhteensovittamisen, ARA:n kehysrahojen suuntaamisen ja rakentamisen riittävän laatutason ylläpitämisen.

"Tällä hetkellä tuntuu, että ARA:n rahoitusta käytetään "korjausautomaatin" ylläpitoon. Kaikkia kiinteistöjä ei ole hoidettu hyvin, eikä niiden korjauksiin ole varauduttu keräämällä omaa rahoitusta. Olisiko joskus parempi korjaamisen sijaan rakentaa uutta ja laadukkaampaa, jos sen voi tehdä halvemmalla?"

EU:n rooli Suomen asuntopolitiikassa

Markku Tahvanainen paikaksi seminaarissa **Timo Soinia**, joka joutui perumaan osallistumisensa. Aihe oli sama, mutta tyyli Tahvanaisen mielestä eri. "Halusitte Soinin, mutta saitte tällaisen harmaan byrokraatin", vitsaili Tahvanainen ja veti vauhdikkaasti yhteen laajan aiheensa.

"Eurooppalaisittain Suomessa on nykyään hyvin varustellut asunnot. 60-luvulla pidimme perää, nyt olemme edelläkävijöitä. Asumisväljyyden sijaan ei ole lisääntynyt yhtä paljon. Meillä on edelleen pienet asunnot ja vähän omakotiasumista."

EU:n vaikutus suomalaisen asumiseen on lähinnä välillistä. Muun muassa alhainen korkotaso vaikuttaa siihen, mihin suomalaisilla on varaa asuntoa ostettaessa. Tiukin sääntely tulee rakennus- ja energiasääntöten kautta, jotka on tarkasti määritetty.

"Tulevaisuudessa kohtamme joukon yhteisiä haasteita Euroopassa. Väestö ikääntyy koko maanosassa ja myös asumisen tulee mukautua tä-

hän muutokseen. Palveluiden saatavuus on taattava ja myös niiden tarjonnan on oltava oikeaa. Toinen suuri muutos aiheutuu ilmastonmuutoksesta, joka monimutkaistaa rakentamista tiukentuvien energiansäästösääntösten kautta." Tahvanaisen mielestä enegriansäästötavoitteiden saavuttaminen ei edes ole mahdollista vain uustuotannon toteutettuna.

"Vanhenevalle väestölle suunnatut palvelut nousevat tulevaisuudessa nousemaan tärkeämmiksi kuin fyysiset ratkaisut. Tärkeää on kysyä, pystyykö vanheneva väestö pysymään kotikulmillaan, vai joutuvatko he muuttamaan palveluiden perässä?" kysyi Tahvanainen. Tulevaisuuden suuntauksena Tahvanainen näkee erilaisen teknologian tulon asuntoihin ja muun muassa asuntoleasingin, jossa asunon saisi täydellä palvelulla ilman omistamista. Tavallisimpien palveluiden mukaan voisi hänen mielestään hyvin ujuttaa muun muassa etäterveyspalveluita ja vaikkapa oman alueen vahtipalvelun, jolla voisi seurata mitä lähinaapurustossa milloinkin tapahtuu.

issa

lapidon kuin uusien rakentamisenkin. Isot kunnat tekevät vuokra-asunnoilla jopa bisnestä asettaessaan asunnoille tuottotavoitteen, jonka toteutumisen ne pyrkivät varmistamaan.

Myös erilaiset fuusiohankkeet uhkaavat kunnallisen vuokra-asumisen tulevaisuutta. "Fuusiossa päätöksenteko siirtyy kauas asukkaista ja kontorolli asioiden heikkenee. Tällä hetkellä fuusiot nähdään automaattisena vastauksena kaikkiin ongelmiin, eikä vaihtoehtoja edes selvitetä. Asukkaiden päätösvaltaa tulisi päin vastoin vahvistaa asukasdemokratiaa vahvistamalla," päätti Hakanen.

Kolumni.....

Pintaraapaisu

Aluksi pyydän anteeksi lukijoilta, jotka vierastavat numeroita. Tässä jutussa faktatietojen osalta tukeudun Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) johtaja Jarmo Lindenin artikkeliin (Peruste1/2010). Numeroita on jonkin verran.

Suomen perustuslaissa määritellään julkisen vallan tehtäväksi ”edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja tukea asumisen omatoimista järjestämistä”. Julkiselta vallalta, valtiolta ja kunnilta, edellytetään siis vain tämän välttämättömyyden edistämistä ja tukemista. Tämä ei VELVOITA mitään tahoa mihinkään. Näillä kun mennään, ollaan tilanteessa jossa on olemassa oikein juridinen oikeus kulloisillakin päättäjillä kätevästi delegoida koko asumiseen liittyvä problematiikka asuntoMARKKINOIDEN kontolle.

Tässä sitten ollaan koko ajan kansalaisen kodinOMISTUSihanteen ja markkinavoimien kulloistenkin, usein ristiin menevien intressien välisessä kauhun tasapainotilanteessa. Ja näiden toistuvien talouden kriisien, taantumien, lamojen maailmassa tuo tasapaino tahtoo järkkäytyä hyvinkin herkästi.

Suomen kaltaisessa omistusasuntovaltaisessa maassa asumisen suhdanteet (lue:maailmanmittaiset rahoitus- ym. markkinoiden heilahtelut) järkkäytyvät kerkeästi heti kun maailmalta kuullaan jotakin talouden epävakautteen liittyvää värähtelyä. On nimittäin niin, että Suomen niin sanotusta kansallisvarallisuudesta - joka on kokonaisuudessaan 580 miljardia euroa - 29 prosentti, eli 170 miljardia euroa, on kiinni asuinrakennuksissa.

Asumismuodotain asunnot jakautuvat niin, että noin kolmannes asunnoista on vuokra-asuntoja ja noin kaksi kolmannesta sitten omistusasuntoja. Vertailua varten haluan tähän laittaa edellämmainitun artikkelin perusteella: omistusasuntovaltaisimpia maita Euroopassa ovat Islannin ja Irlannin lisäksi eteläisen Euroopan katoliset maat, Kreikka, Italia, Portugali ja Espanja. Tästä voisi - jos olisi ilkeä - ruveta assosioimaan ja löytää jopa jotakin yhtäläisyyttä tämän nyt päällä olevan euron rappiotilan kanssa.

Suomalaisten asuntolainojen summa oli 2009 noin 71.5 miljardia euroa, mitä voi verrata siihen, että Suomen valtion budjetti kokonaisuudessaan on 53 miljardia. Tuo lainamassa on sitä luokkaa, että jos - ja kun - Euroopan keskuspankki nostaa ohjauksorkkoa - ja tämän se tekee inflaation torjumisen pakottamana - yhden prosentin nousu merkitsee asuntolainan korkovähennyksen myötä valtion kassaan noin 200 miljoonan lisävajetta. Tämä on melkoisen voimakas isku muutenkin huonossa hapessa olevalle valtiontaloudelle. Taas vartailun helpottamiseksi: SATA-komitea, siis tämä, sanoisin surullisen kuuluisa ”viisasten kerho” päätyi asumisen tukemisen kohdalta 12 miljoonan euron lisäykseen asumistukeen. ”Sosiaalipoliittisesti verotuki kohdistuu valtaosin hyvätuloisiin, eli juuri päinvastoin kuin asumistuki”, kuten aiemmin mainittu Jarmo Linden toteaa. Tilanteessa, jossa luonnonvoimain väijättämyydellä ja pelottavuudella tuloerot maassa kasvavat, toivoisi julkisen vallan haltijoilta, eli seuraavalta hallitukselta, armeliaampaa kohtelua jo valmiiksi nöyräksi kyykytettyä vähäosaista, siis köyhää kansan osaa kohtaan.

UNTO NIKULA
Vantaa

Tervehdys,

olen tässä jo pitempään ihmettellyt hallituksen puheita ja toiveita puolittaa tai jopa poistaa kokonaan asunnottomuus Suomesta. Kaavaillut toimenpiteet varmaan ovat asiallisia ja hyviä niiden kohdalla jotka ovat jo syrjäytyneitä.

Mutta miksi suljetaan silmät siltä tosiasialta että koko ajan tehtaillaan toisesta päästä lisää asunnottomia? Milloin saadaan takaisin jonkinlainen vuokratotto?

Jo nyt sosiaalisen tuotannon vuokrat ylittävät kaikki asumistuen ja toimeentulotuen normit. (vrt suurten yleishyödyllisten laitosten vuokrat / asumistuen enimmäismenot). Kaikilla näillä tahoilla toki löytyy ne muutamat edullisetkin kohteet, joita vilautellaan julkisuudessa jos vuokrista puhutaan.

Ei se kyllä riitä niitä satoja tuhansia vuokramaksajia lohduttamaan, että joskus tulevaisuudessa asumistukia ja toimeentulon enimmäismääriä tarkastetaan ja ehkä nostetaan parilla eurolla. Eikä se lohduta yhtään sitä ryhmää yksineläjiä, pariskuntia ja perheitä jotka maksavat vuokransa ihan itse. Syrjäytyminen ja ahdinko kolkuttaa monen kodin ovelta. Jokavuotiset vuokrankorotukset painavat yhä suurempaa määrää ihmisiä aina vaan syvempään ja syvempään ahdinkoon.

Kaikenlaisia tukipaketteja ja elvytyspaketteja kaavaillaan monennäköisiin asioihin. Kuka osaisi rakentaa tukipaketin tavalliselle ihmiselle että hän voisi asua rauhassa, miettimättä jatkuvasti sitä mihin voisi muuttaa, että jäisi rahaa muuhunkin, vaikka ruokaan. Tosiasia on, että kaikki kiinteistönkulut nousevat ja kaikki vaikuttaa kaikkeen. Kyllä suomalaiset sen ymmärtävät, mutta tarkoittaako se sitä, että mitään ei ole siis tehtävissä?

Eduskunnan ja hallituksen pitäisi kai olla varustettuna ihmisillä joilla on viisautta järjestää valtion ja sen kansalaisten asioita. Eikö siellä ole ainuttakaan sielua joka osaisi ryhtyä keksimään ja kehittämään tähän asiaan jotakin muuta suuntaa, jotakin rohkeata jolla olisi pitkäaikaisia vaikutuksia.

Vai nostaako jokainen vain olkapäitään, että ei voi mitään, kallista on. Ja taas kasvaa toimeentulotukea hakevien määrä, mielenterveyshäiriöt, avioerot, päihteiden käyttö ym. Tämä ei sitten tule kai maksamaan yhteiskunnalle lisää?

Vuosittaiset vuokrankorotukset ovat yksi syy ihmisten jatkuvaan muuttoliikkeeseen, ei mennä niinkään työn perässä vaan halvemman asumisen. Tällainen muuttoliike luo levottomuutta. Sosiaalisen tuotannon alueet slummiutuvat, väki vaihtuu katkeamatta. Kukaan ei jaksa välittää ympäristöstä eikä ihmisistä, koska asunto on väliaikainen ratkaisu siinä, kun yritetään löytää edullisempaa vaihtoehtoa. Ja toisaalta taas nekin jotka muuttaisivat työn perässä, joutuvat toteamaan; töitä olisi, mutta ei silti varaa maksaa vuokraa.

Jo päiväkotienkin työntekijät puhuvat lisääntyvästä levottomuudesta muuttojen vuoksi lapsien keskuudessa. Lapset joutuvat vaihtamaan koulua ja tarhaa, kaveripiiriään liian usein. Vuokratuloalueista katoaa ne viimeisetkin yhteisöllisyyden rippeet.

Asunnottomia ja syrjäytyneitä tulee tukea ja auttaa, mutta ei ole oikein unohtaa niitä satoja tuhansia jotka omalla palkallaan, ilman mitään tukia yrittävät pysyä kiinni toimeentulossaan. Yrittävät säilyttää mielenterveytensä ja raittiutensa, vaikka varmaan niin monella on käynyt mielessä että taidan luovuttaa ja lyödä hanskat tiskiinkin.

Mutta toivon hyvää jatkoa eri toten viisaille päättäjille joiden pöydässä tuskin keskustellaan tyyliin; miten meidän perhe tästä kaikesta selviää ensi vuonna.

Terveisin,
Vuokralainen

ASUKASLIITON PUOLITUNTINEN

Helsingin Lähiradiossa taajuudella

100,3 Mhz

Joka kuun ensimmäinen ja kolmas (uusinta) keskiviikko klo 17.30–18.00. Ohjelma kuuluu myös Helsingin naapuri kaupungeissa ja sitä kuunnellessa kannattaa pitää muistiinpanovälineet käden ulottuvilla, sillä ohjelmissa käsitellään monia asukkaiden arkipäivän ongelmia, joihin voi olla vaikea löytää ratkaisuja muualta.

Meneekö eurooppalainen projekti takapakkia?

Euroopan köyhyyden vastainen verkosto EAPN on julkaissut raportin talouskriisin vaikutuksista ja toipumiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Raportti kysyy, kulkeeko eurooppalainen projekti nyt taaksepäin? Siitä selviää, että hallitusten säästöpolitiikka ja keinot ovat tilanteeseen, jossa kriisin sosiaaliset vaikutukset pahenevat entisestään.

EAPN:n mukaan yhteiskunnan köyhimmät jäsenet on nyt

jätetty huomiotta niin kansallisessa kuin Euroopan Unionin päätöksen teossa. Raportti myös vahvistaa sen, että kriin syynä oli sääntelyn puute ja yhä lisääntyvä epätasa-arvoisuus ja että nyt Euroopan Unionin on palautettava eurooppalaisen projektin arvot ja EU2020 strategia, jotta kestävän sosiaalisen kehityksen tavoitteet voidaan säilyttää.

www.eapn.org

Kadulle kuolleille istutettiin kirsikkapuu

Maaliskuun toinen päivä belgia-

lainen asunnottomien tiedotus ja tukioorganisaatio, Les Morts de la Rue/Stratodden (Kadulle kuolleet) järjesti yhteiskristillisen muistotilaisuuden Brysselissä muistatakseen niitä 43 ulkona asunutta ihmistä, jotka kuolivat tuossa kaupungissa kadulle vuoden 2010 aikana.

Seremonian jälkeen järjestön jäsenet istuttivat japanilaisen kirsikkapuun, elämän symbolin, joka muistuttaa myös niistä karuista olosuhteista, joille kaduilla asuvat joutuvat altistumaan. Aivan kuin nyt istutettu kirsikkapuu.

www.feantsa.org

Perinteisen Asukas- ja Talotoimikuntien tapaamisen
20. juhluvuotisseminaari

Ikaalisten Kylpylä 29.-30.10.2011

Teemana Asumisen muutokset 20 vuoden ajalla
- Mikä muuttui? Mikä on uutta?

Kokouspakettihintaan sisältyvät majoitus, ruokailut,
kahvit, osallistumismaksut ja kylpyläpalvelut.
Majoitus kahden hengen huoneessa 220€ / henkilö
Majoitus yhden hengen huoneessa 260€ / henkilö
Ilman majoitusta 135€ / henkilö (ei illallista)

Asukasliitto ry järjestää edullisen yhteiskuljetuksen
välille Helsinki – Ikaalinen – Helsinki.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot:

asukasliitto@asukasliitto.fi
Pertti Villo p. 040 742 50 33

Löydä vuokratotisi.

www.vvo.fi

HELSINKI Jee!
PAV
lavatanssit

Honkanummentie 6, Vantaa, puh. 875 2595
www.hki-pavi.fi

Kesän paras tanssipaiikka!
Tanssikursseja pääsylipun hinnalla!

TANSSIA: ke 20-00.30 • pe 20-01 • su 17-22

ASUKASLIITON PUHELINNEUVONTA **Arkisin kello 10-14**
0600 97272 puhelun hinta on 1,67 e/min + pvm

Asumisalan neuvontaa vuokra-, omistus-, osaomistus- ja asumisoikeusasioissa.
Puhelinneuvonta on jäsenille kuuluva etuoikeus normaaleilla puhelinverkkohinnoilla.
Jäsenten oma neuvontapuhelin 050 3391150.

VIILO & VAINIO oy

Topeliuksenkatu 7 A • 00250 HELSINKI
Puhelin 010 8411 000 • Fax 010 8411 009

Sähköposti: etunimi.sukunimi@asianajotoimistoviilo-vainio.fi

Perheen uusin tulokas on silmäteräni.

**On silkkaa
HÖLYNPÖLYÄ,**

että nallet ovat vain lapsia varten

Anteeksi mitä?

Kun vakuutukset ovat kunnossa, niiden antama turva seuraa rakkaan
pehmonallen lailla sinua ja perhettäsi kaikkialle – ajattelitpa asiaa tai et.
Hoida siis koko perheesi vakuutukset kerralla kuntoon meillä.

Huhhuh, happi loppuu!

Palvelunumero 01019 5110 | www.turva.fi

Olemme asiakkaidemme omistama suomalainen vakuutusyhtiö.